

IT-TAGĦLIM TA' SAN PAWL DWAR L-IMĦABBA VERA

Fr Charles Buttigieg

*“L-imħabba taf tistabar u thenn; l-imħabba m’hiġiex għajjura, ma tintefahx biha nfisha, ma titkabbarx fuq l-oħrajn; ma tagħmilx dak li mhux xieraq; ma tfittixx dak li hu tagħha, xejn ma tinkorla; ma żzommx f’qalbha għad-deni, ma tifrahx bl-ingustizzja, imma tifrah bil-verità; kollox tagħder, kollox temmen, kollox tittama, kollox tissaporti. L-imħabba ma tintemm qatt”
(1 Kor 13:4-8)*

It-Terminu ‘Imħabba’ f’San Pawl

Għal San Pawl l-‘imħabba’ hija **l-qofol tad-doni** kollha li jagħti Alla lill-bniedem. L-imħabba hija ċ-ċentru tal-ħajja nisranija u tal-ħajja tal-komunità. Nistghu ngħidu għalhekk li l-kelma u l-ħsieb tal-imħabba jidwu kontinwament fl-ittri kollha ta’ San Pawl. It-terminu li l-iktar li juża San Pawl għall-‘imħabba’, ibbażata fuq ir-rispett veru lejn xulxin b’rabta mal-imħabba divina, huwa l-verb grieg **agapao**. Infatti n-nominattiv **agape** insibuh 75 darba; il-verb **agapao** 34 darba; il-partiċipju (maħsub) **agapetos** 27 darba. Hija għalhekk imħabba vera u għalhekk differenti mit-termini l-oħra għall-‘imħabba’ li nsibu fil-grieg klassiku, per eżempju l-kelma *eros*, imħabba tal-

bniedem lejh innifsu.

Insibu f’San Pawl termini oħra li għandhom din ir-rabta mal-imħabba, per eżempju *eleo*, ‘li turi ħniena’, li nsibuh 12-il darba u n-nominattiv *eleos* ‘il-ħniena’, li nsibuha 10 darbiet; dejjem kwazi huma applikati għal Alla. Għandna kelmiet oħra marbuta mal-grieg *phileo*, per eżempju *philadelphia* ‘fratellanza’, jew ‘imħabba familjari’ li nsibuha darbtejn; *philanthropia*, ‘imħabba għall-umanità’ li nsibuha darba; *philema*, ‘bewsa’ li nsibuha 4 darbiet; *philotheos*, ‘li jhobb lil Alla’ insibuha darba; *philoxenia*, ‘ospitalità’ ukoll darba oħra.

L-Imħabba ta’ Alla fi Kristu

San Pawl jibni l-messaġġ tal-imħabba fuq **l-imħabba salvifika ta’ Alla fi Kristu** (bil-grieg: **agape**). Liema imħabba laħqet il-qofol

tagħha fuq is-salib: “Izda Alla urienu l-imħabba tiegħu meta Kristu miet għalina, aħna li konna għadna midinbin” (Rum 5:8); “Imma Alla, għani fil-ħniena tiegħu, bis-saħħa tal-imħabba kbira li biha ħabbna, meta aħna konna mejta minħabba fi dñubietna, tana ħajja għida flimkien ma’ Kristu, bi grazzja intom salvi” (Ef 2:4-5). Din hija l-imħabba ta’ Alla għalina: “U din it-tama ma tqarraqx bina, għax l-imħabba ta’ Alla ssawbet fi qlubna permezz tal-Ispirtu s-Santu li kien mogħti lilna” (Rum 5:5); “Hekk hu għażilna fih, sa minn qabel il-holqien tad-dinja, biex inkunu qaddisa u bla tebgħa quddiemu fl-imħabba. Iddestinana li nkunu għalih ulied adottivi permezz ta’ Ġesù Kristu” (Ef 1:4-5). Il-bniedem jirrispondi għal din l-imħabba permezz tal-

fidi. Infatti l-imhabba f' San Pawl hija **marbuta mal-fidi**: “għax ahna smajna bil-fidi li għandkom fi Kristu Ġesù, u bl-imhabba tagħkom fi Kristu Ġesù u bl-imhabba tagħkom għall-qaddisin kollha” (Kol 1:4); L-imhabba hija possibbli għaliex il-fidi ta' Kristu twassal lin-nisrani biex jgħix hajja taseww għdida, mhix maħkuma iżjed mid-dnub jew mill-egoizmu imma mill-Ispirtu ta' Alla: “Inhegġgħkom, ħuti, permezz ta' Sidna Ġesù Kristu u permezz tal-imhabba tal-Ispirtu, tqabdu miegħi” (Rum 15:30); “biex skont il-għana tal-glorja tiegħu, jagħtikom li permezz tal-Ispirtu tiegħu, tissaħħu fil-bniedem ta' ġewwa, u li Kristu jgħammar f'qalbkom permezz tal-fidi, biex tniżżlu l-għeruf tagħkom fl-imhabba u fuqha tibnu hajjitkom. B'hekk tkunu tistgħu tifhmu, flimkien mal-qaddisin kollha, x'inhu l-wisa' u t-tul, il-gholi u l-fond tal-imhabba ta' Kristu; tagħrfu kemm din l-imhabba ta' Kristu tisboq kull għerf, biex timtlew bil-milja kollha ta' Alla” (Ef 3:16-19). Din l-imhabba mela tistedinna biex nemmnu fi Kristu u nħobbu lil xulxin.

L-Imhabba lejn il-Proxxmu

L-Imhabba għall-proxxmu hija għal San Pawl il-karatteristika l-iktar importanti tal-hajja nisranija. Dak kollu li għandna nagħmlu bhala nsara għandu jirrifletti din l-imhabba

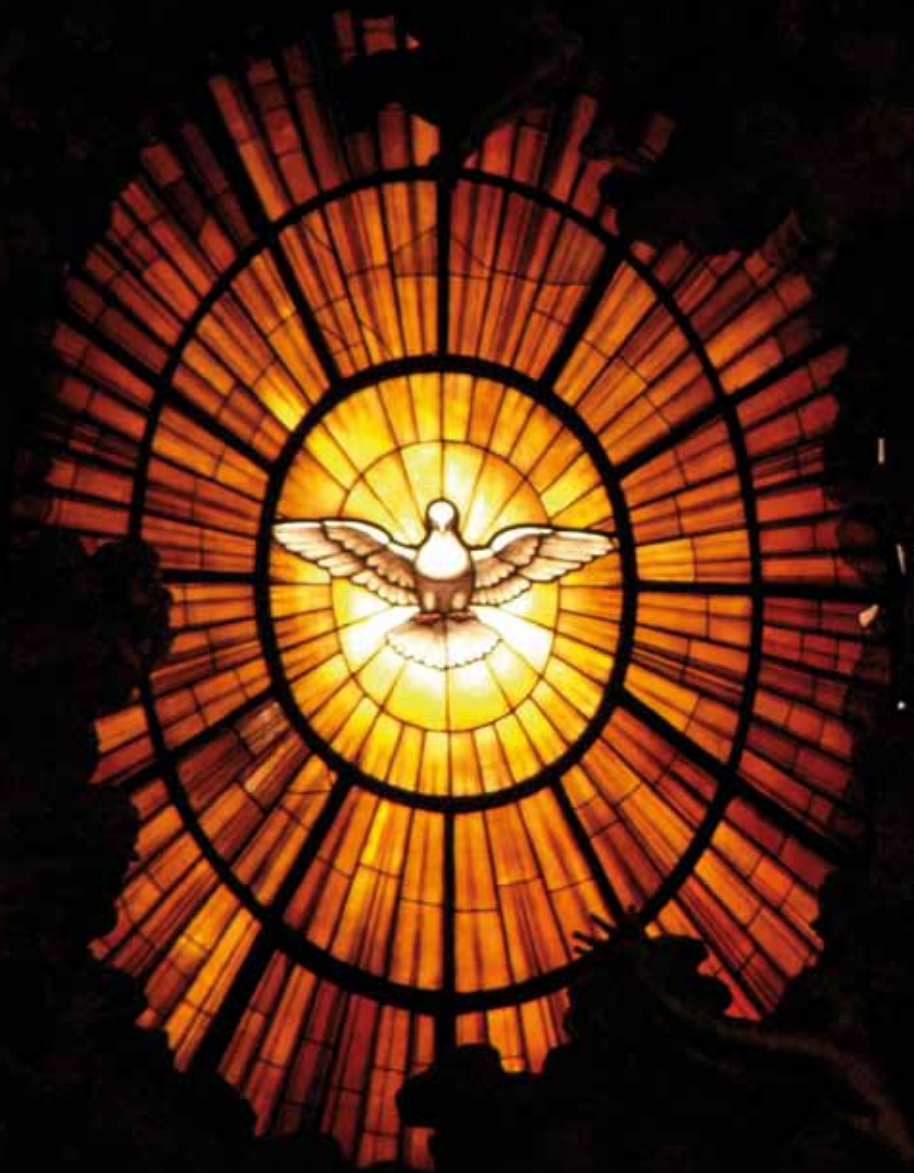
vera lill-proxxmu: “Ħa jsir kollox fostkom bl-imhabba” (1 Kor 16:14). Hija l-iktar karizma importanti: “Issa hawn fidi, tama u mhabba, it-tlieta jibqgħu. Il-kbira fosthom l-imhabba” (1 Kor 13:13). Din hija taseww il-glorja tal-imhabba ta' Alla fina li tidher fl-imhabba lejn il-proxxmu kif naraw tajjeb fil-kapitlu 13 tal-Ewwel Ittra lill-Korintin: “L-imhabba taf tistabar u thenn; l-imhabba m'hijjex għajjura, ma tintefaħx biha nfisha, ma titkabbarx fuq l-oħrajn; ma tagħmilx dak li mhux xieraq; ma tftittix dak li hu tagħha, xejn ma tinkorla; ma żzommx f'qalbha għad-deni, ma tifraħx bl-ingustizzja, imma tifraħ bil-verità; kollox tagħder, kollox temmen, kollox tittama, kollox tissaporti. L-imhabba ma tintemm qatt” (1 Kor 13:4-8).

L-Imhabba hija meqjusa u elenkata bhala **l-ewwel mill-frott tal-Ispirtu s-Santu**: “Il-frott tal-Ispirtu huma: l-imhabba, il-hena, is-sliem, is-sabar, il-ħniena, it-tjieba, il-fidi, il-hlewwa, ir-rażan. Kontra dawn ma hemmx liġi.” (Gal 5:22-23). Hija fuq kollox għal San Pawl il-baži tal-liġi: “Il-liġi kollha tingabar f'liġi waħda: ‘Hobb lil għajrek bhalek innifsek’” (Gal 5:14). Mela San Pawl iħares lejn din l-imhabba **bhala l-liġi ta' Kristu**: “Erfgħu t-tagħbija ta' xulxin, u hekk tkunu qegħdin tharsu l-liġi ta' Kristu” (Gal 6:2). L-imhabba hija l-qofol tal-liġi l-għdida fi Kristu: “Tkunu

obligati lejn hadd hlief li thobbu lil xulxin. Kull min ihobb iħares il-bqija tal-liġi. Għax il-kmandamenti: ‘La tagħmilx adulterju, la toqtolx, la tisraqx, la tkunx rgħib, u kull preċett ieħor, hu liema hu, kollha jingabru f'kelma waħda: ‘Hobb il-proxxmu tiegħek bhalek innifsek’. L-imhabba ma tagħmilx deni lill-proxxmu; mela l-imhabba hi l-milja tal-liġi.” (Rum 13:8-10).

San Pawl jesigi fuq kollox din **l-imhabba fil-qalba tal-hajja tal-komunitajiet** li kien jew qed jevangelizza, għaliex il-Knisja hija l-ġisem ta' Kristu, hija l-għaqda ta' bejn Alla u l-poplu tiegħu, hu għalhekk għandha tkun dan it-tempju ta' din l-imhabba vera. L-imhabba li twaħhad ma' xulxin il-membri kollha tal-ġisem f'armonija shiħa u unika: “U fuq kollox ilbsu l-imhabba li hi l-qofol tal-perfezzjoni” (Kol 3:14). Mingħajr l-imhabba dan il-ġisem tal-Knisja ma jistax jaħdem sew: “Qisu li l-imhabba tagħkom ma tkunx wiċċ b'ieħor; tagħmlux il-ħażen; żommu mat-tajjeb. Hobbu lil xulxin bħal ahwa; fittxu li tistmaw lil xulxin.” (Rum 12:9-10); “Habbirku biex iżzommu Spirtu wiehed bir-rabta tas-sliem: ġisem wiehed u ruħ waħda, l-istess kif kontu msejja għal tama waħda; Mulej wiehed, fidi waħda, magħmudija waħda.” (Ef 4:3-5).

L-insara għalhekk għandhom jieħdu ħsieb

xulxin: “B’hekk ma jkunx hemm firda fil-gisem, imma l-membri kollha jaħsbu f’xulxin: jekk membru jbati, ibatu lkoll miegħu; jekk membru jitfaħħar, jifirħu lkoll miegħu.” (1 Kor 12:25-26); “Ħalli nfittxu, mela, dak li jgħib is-sliem u dak li jservi għall-edifikazzjoni ta’ xulxin.” (Rum 14:19).
Hija din it-tip ta’ imħabba li tipprepara lin-nisrani sabiex jiltaqa’ u jilqa’ lil Kristu: “U jien dan nitlob: li

l-imħabba tagħkom tikber u taktor dejjem iżjed bil-għerf u b’kull dehen, biex tistgħu tagħrfu tagħzlu l-aħjar, u mbagħad tkunu safja u bla ebda ħtija fil-jum ta’ Kristu” (Fil 1:9-10).

Bibliografija

BRUCE, F.F., *Paul. Apostle of the Heart set Free*, Grand Rapids (MI) 1977.

BUCKLEY, T.W., *Apostle to the Nations. The Life and Letters of St.*

Paul, Boston (MA) 1981.

Dizionario di Paolo e delle sue Lettere, G.F. HAWTHORNE – R.P. MARTIN – D.G. REID (eds.), Torino 2000.

GHIDELLI, C., *Un Anno con San Paolo, Lettera dell’Arcivescovo di Lanciano – Ortona per l’anno dedicato a San Paolo*, Torino 2008.

LIETZMANN, H., *An die Korinther I/II*, Tübingen 1969.